

Deu Hirlap

din Cluj
Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDEK
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 21
(Dos. No. 954/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Le az álarccal!

Mexikó berlini követsége a minap a megszállt francia területeken történt németek ellenes merényletek következtében alkalmazott megtorló rendszabályok ügyében, kormánya megjegyzéseit közlendő, érintkezésbe lépett a német birodalmi külügyminisztériummal. Az eset még a mai eseménydús időben is magára vonja a figyelmet, Mexikó tehát igényt tart a maga részéről a „humanizmus védelmére”? Nota bene: az a Mexikó, mely a spanyol polgárháború befejezésekor, a nemzeti erők diadalmaso-dása alkalmával a legtöbb spanyol kommunista menekültet befogadta és így, közvetve a keresztény nemzeti eszme európai ellenségeit támogatta. Mexikó kormánya most a német hadsereg két tagjának meggyilkolása miatt alkalmazott megtorló rendszabályokkal van megakadva. A válasz a német birodalmi kormány részéről rövid és velős volt: a német birodalmi külügyminisztérium közölte a mexikói követséggel, nincsen azon a véleményen, hogy szóbeli vagy írásbeli közleményt, egy harmadik állam részéről, a szóbanforgó ügyben, elfogadhatnánk.

A mexikói követség lépését illetékes német körökben — mint ezt a Német Távirati Iroda jelezte, — a „német intézkedések bíráltságára irányuló kísérletnek” minősítették.

Középamerikát s vele együtt Mexikót egy óceán választja el Európától, de úgy látszik, Roosevelt elnök módszerei már valóságos politikai divathullámot indítottak el a tengeren túl, mert már Mexikó is jogot formál ahhoz, hogy beleszóljon — Európa ügyeibe. S mindjárt kezdetben, nem kisebb fába vágja fejszéjét, mint a német-francia viszonyba, mely elsősorban a két ország ügye, másodsorban európai kérdés, de semmiesetre sem egy — középamerikai állam dolga.

A német megtorló rendszabályok célja: elejét venni minden angolszász propaganda ígatásnak és aknamunkának, mely Európa nyakára szabadtáná a bolsevizmust és annak minden véres következményét, — állapították meg ezzel kapcsolatban Berlinben.

London és Moszkva nyilvánvalóan összehúzó a levelet s aki csak némileg is tájékozott az angolszász politikai célkitűzések tekintetében, megállapíthatja, hogy London a nemzetközi kommunizmus útjának egyenetlenségével minden lelkiismeretfurdalás nélkül a bolsevizmus karjába döntene Európát, — ha tőle függene.

Európa népeinek: jól fel fogott érdeke minden külső beavatkozás elhárítása, mert az „Európa az európaiaké” jelszó és eszme megvalósítása csak akkor lehet maradéktalan és teljes, ha földrésznünk politikailag és gazdaságilag függetleníti magát az angolszász világhatalmi törekvésektől s ugyanakkor eleve elhárítja a kommunizmus veszélyét. Európa önvédelmi kötelessége a legerélyesebben szembe szállni minden zavarkeltő megnyitkozással s mint mértékadó német helyen ismételtén és nyomatékosan hang sulyozták, a megtorló intézkedések célzata is ez: elvágni minden rendbontó törekvését, minden anarchikus megmozdulás vagy szabotázscselekmény lehetőségét.

Mexikó humanizmusról példálózik és a humanizmus nevében kotnyeleskedik bele Európa politikájába? Mily kedves! De tessék csak levenni az álarcot! Mindjárt másként fest a dolog. Mit akar Mexikó? Nem ismeri talán a kommunizmust? Nos, itt van egy kis gyorsténykép Mexikó eddigi tapasztalati lehetőségeiről: Mexikó Calles idején saját bőrén tapasztalhatta, mit jelent, ha a szel-szóséges zavargó elemek felülkerekednek az országban és magukhoz ragadják a kormányhatalmat. A nemzetközi szabadkőműves-liberális sajtó ugyan annakidején, amennyire csak tehette, elfussolta a mexikói belviszonyokban mutatkozó kilengéseket és a legyilkolt hitvallókról sokszor öt-tíz soros, szürke hírekben emlékezett csak meg, — átengedve hasábjait a Londonból diktált plutokrata-senita propaganda szolgálatára, — de még így is emlékeztünkbe vésődött az a tény, hogy akkoriban Mexikóban mily hűvösen és ékelően — megfélemlítettek a humanizmusról. Valóságos vallásirtó hadjáratot rendeztek Calles kopói és a legkiválóbb mexikói közéleti és katonai egyéniségek estek a terror áldozataul. Egy másik alkalommal, Spanyolország esetében, néprokonsági kapcsolatai révén, Mexikó egészen különlegesen bepillantást nyervehetett a kommunizmus kohójába, hiszen az ibériai félszigeten emberek ezrei szenvedtek vértanúságot, csak azért, mert Európa ősi keresztény civilizációjában és hagyományaihoz ragaszkodtak. A rémtettek elkövetői Franco tábornok uralomra jutása után nagyjából Mexikóban találtak menedéket, ahol azóta bizonyára nem kvaterkózással vagy gitárpengetéssel tálítik idejüket, hanem tovább folytatják szervezkedésüket és eszmetérjesztésüket s aligha járunk messze a valóságtól, ha arra gondolunk, hogy a mostani „humanista” fellépésben is az ő mozgolódásukat kell látnunk.

nyaihoz ragaszkodtak. A rémtettek elkövetői Franco tábornok uralomra jutása után nagyjából Mexikóban találtak menedéket, ahol azóta bizonyára nem kvaterkózással vagy gitárpengetéssel tálítik idejüket, hanem tovább folytatják szervezkedésüket és eszmetérjesztésüket s aligha járunk messze a valóságtól, ha arra gondolunk, hogy a mostani „humanista” fellépésben is az ő mozgolódásukat kell látnunk.

Mexikó tehát söpörjön csak a maga házatáján. Vagy ott ép elég takarítanivaló. Nekünk európaiaknak megvan a magunk véleménye és meggyőződése a humanizmusról. Mexikó beavatkozási kísérlete egyébként hajótörést szenvedett a német birodalmi külügyminisztérium válaszában, mely eleve elhárított minden olyan külső beavatkozást, amit nyilvánvalóan az angolszász-szovjet rokon-szeny sugall. (—)

Antonescu Ion tábornagy-államvezető napiparancsa a hadsereghez

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető aláírásával megjelent a 16. számú és a hadsereghez intézett napiparancs, amelyben a hadsereg előtt mint példát idézi a Regele Carol I, a Dacia és Amiral Murgeanu alnarakó hajókat, a Regele Ferdinand és Marasesti torpedórombolókat, a

Sborul, Naluca és Semeul torpedóhajókat és a Ghiculescu és Petrescu ágyumaszadokat, valamint azokat a német tengerésziszteket, altiszteket és tengerészeket, akik együtt harcoltak és harcolnak a román tengerészekkel.

Hat nap alatt 232 repülőgépet vesztett a szovjet légierő

Ezzel szemben ugyanebben az időben, november 9-től 15-ig németek vesztesége a keleti fronton csak huszonegy repülőgép volt

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

Keleti fronton újabb eredményes hadműveletek vannak folyamatban. Az utóbbi három napon lefolyt harcokban több mint tízezer hadifoglyot ejtettek a német csapatok és 171 páncélkocsit megsemmisítettek.

A szabasztopoli erők ellen intézett légi támadások folytán a hajógyárakban és lőszerraktárakban hatalmas robbanások történtek. A kikötőben egy nagy szállítóhajót bombatalálattal megromgáltak.

Német harci repülőgépek a legutóbbi éjszaka

Moszkva és Szentpétervár katonai berendezéseit és a középső frontszakaszon az ellenség hátsó összekötő vonalait bombázták.

A brit szigeten, főleg Anglia keleti partvidékén, a német légierő a november 19-re virradó éjszaka kikötőket és ellátási üzemeket bombázott nagykaliberű bombákkal.

November 9-től november 15-ig a szovjet légierő 232 repülőgépet vesztett. Ezekből 122 repülőgépet légiharcokban löttek le, negyvenegyet a légelhárító tüzérség pusztított el, míg a többit a földön semmisítették meg. Ugyanabban az időben a német veszteség a keleti fronton 24 repülőgép volt.

Menekülési láz Moszkvában és Szentpétervárott

Berlinből jelenti az NTL, hogy a Szentpétervár és Moszkva elleni légitámadásokról a következő jelentések számoltak be:

Szentpétervárott a bolsevisták kénytelenek voltak a város déli negyedét kiüríteni, mert a legtöbb ház összeomlással fenyeget.

Elfogott kommunisták kijelentették, hogy két városnegyed vulkánkráterhez hasonlít. A hajléktalanokat ezrével zsúfolták össze az iskolaépületekben. A város-

ba menekült vidéki lakosságot baraktáborban helyezték el. Egy szovjet tanár, akit Moszkvánál fogtak el, kijelentette, boldog, hogy német hadifogságba került mert legalább biztonságban van.

Moszkvában egyik légi riadó követi a másikat és aki csak teheti, vidékre menekül. Az állomásokon életveszélyes a tolongás, de csak válogatott bolsevisták, így elsősorban a zsidó biztosok és azok feleségei távozhatnak a városból.

Kudarcot vallott egy szovjet ellentámadás

Stockholmból jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy a szovjet rádió kedden este bejelentette, hogy a tulai körzetben a helyzet súlyosabbra fordult. A szovjet csapatok minden ellentámadását visszaverték a német egységek. A szovjet csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek.

ESZT ÖNKÉNTESEK A KELETI TÜZVONALON
Berlinből jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy a keleti fronton a német katonák mellett hosszabb idő óta esztországi önkéntesek is harcolnak.

A SZOVJET CSAPATOK A BEKERÍTÉS ELLEN VÉDEKEZNEK
Sztalinék lázas igyekezettel mindent elkövetnek

abban az irányban, hogy Londont és Washingtont meggyőzzék, hogy a 260. hadosztály elvesztése ellenére is még mindig elég tartalék áll rendelkezésükre. A londoni és washingtoni barátok megnyugtatóan kiadott egyik ilyen jelentésben többek között ez áll: „A kiképzés alatt levő csapatok legfontosabb feladata, hogy kellőképpen begyakorolják az ellenség bekerítése ellen való védekezésre legalkalmasabb harcmódot.”

SZÖKEVÉNY SZOVJET TISZTEK A SVÉD PARTOKON
Stockholmból jelenti a Rador: A svéd partokra szökevény szovjet tisztek érkeztek. A tiszteket, akik még viselik az egyenruhájukat, internálták,

A franciaországi terroristák nyomában

Elfogatási parancsot adtak ki Gilbert André Brustlein terrorista bandavezér ellen

Párisból jelenti a Német Távirati Iroda: Gilbert André Brustlein, 1919 március 21-én Párisban született egyén ellen elfogatási parancsot adtak ki Brustlein egyik főnöke azoknak a terrorista bandáknak, melyek az utóbbi időkben a német hadsereg tagjai elleni merényletekben s egyes szabotázscelemekben

ben résztvettek. A francia rendőrségnek a bevezetett vizsgálatok során több vétkesét sikerült letartóztatnia s ez alkalommal a terroristáknál valóságos fegyver-arsenált találtak. A most kiadott elfogatási parancsban felhívást intéztek a francia lakossághoz, segítsék Brustlein kézrekerítésében. (Rador)

Japán támadás eseteire

Kína egymillió embert ígér a Szovjetunióknak

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Az „Associated Press” Londonból kapott értesülése szerint Wellington Koe, a csungkingi kormány londoni nagykövete felajánlotta „Kína emberanyagát” a Szovjetunió és Brit-Burma védelmére, amennyiben ezt kívánatosnak tartanák.

Koe nagykövét kijelentette, nem erősítheti meg azt a híresztelést, hogy a csungkingi kormány egymillió embert ajánlott volna fel a Szovjetunióknak arra

az esetre, ha Japán megtámadná Szibériát, de úgy hiszi, hogy ez lehetséges.

A nagykövét Kínát a „demokráciák valóságos emberanyagraktárának” jellemezte és ama véleményét hangoztatta, hogyha Kína anyagi és hadfelszerelési segítséget kap Angliától, valamint az Egyesült Államoktól, legyőzhetetlen gátat emel Japánnal szemben. (Rador).

A török kormány átalakítása: belügy

Törökország külpolitikája változatlan — Ankara lojális politikát követ Szófia irányában

Izstambulból jelenti a Stefani-iroda: A török sajtó a bolgár Szobranje külügyi bizottsága elnökének legutóbbi beszédében Törökországgal kapcsolatosan, tett megjegyzéseivel foglalkozik.

Az „Ikdam” című török lap többek között hangsúlyozza, hogy

Törökország semmiképe politikai vagy katonai intézkedést nem fogadatosított, mely magatartását illetőleg kételyre adna okot. Befejezőül az „Ikdam” a török kormányátalaki-

tással foglalkozik és kijelenti, hogy az átalakítás okai kizárólagosan belpolitikai természetűek, Törökország külpolitikájával semmiképe sem függnek össze. Hasonlóképe

teljesen kizárt dolog, hogy bármily idegen befolyás szerepet játszott volna a kormány átalakításában.

Egy másik török lap, a „Tasviri Efkia” megállapítja, hogy Törökország lojális politikát folytat Bulgária irányában. (Rador).

Sir John Dill tábornok, brit birodalmi vezérkari főnök megválik tisztségétől és Bombay kormányzója lesz

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat közölte, hogy Sir John Dill tábornok, brit birodalmi vezérkari főnök folyó évi december 28-án megválik tisztségétől. Helyére Sir Allan Brooke tábornokot, a fővárosi katonai erők főparancsnokát

nevezték ki. Sir John Dill tábornokot, aki most 33-ti be hatvanadik életévét, marsallá léptették elő és kinevezték Bombay kormányzójává. Sir Roger Lomdrey, eddigi bombayi kormányzó küldetését megszüntetnek nyilvánították. (Rador).

A ruszcsuki haditörvényszék két anarchistát kötélt általi halálra ítelt

Szófiából jelenti a Stefani-iroda: A ruszcsuki haditörvényszék kötéltáltali halálra ítelt egy zsidót, aki felgyújtott egy kőolajjal megtöltött tartályt és meggyilkolt egy német katonát.

Ugyancsak kötéltáltali halálra ítélték egy bolgár

anarchistát, aki szabotázscelemeként követett el a Várna—Ruszcsuk-i vasutvonal ellen.

Más két egyént, akik a fenti két gonosztevést elbűjtették, egyenkint tizenöt évi fegyházra ítélték. (Rador).

Izgalmas vita után leszavazta a washingtoni alsóház a kormány hatáskörének újabb kibővítését

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Az Egyesült Államok képviselőháza izgalmas vita után szavazhatvanhét szavazattal száznegyvennégy ellenében elvetette azt a törvényjavaslatot, mely felhatalmazta volna a kormányt, hogy bírói eljárás nélkül visszatarthassa vagy gyűjtőtáborokba utalhassa azokat a külföldieket,

akiket deportálni kell.

Az „Associated Press” szerint a törvényjavaslat indítványozói azon a véleményen voltak, hogy az Egyesült Államokat meg kell óvni mindenféle felforgató tevékenységtől, melyet egyes külföldi alattvalók kifejtenek. (Rador).

Véres összeliúzések sztrájkolók és sztrájklorók között egy amerikai szénbánya bejáratánál

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Az „United Press” ügynökség az Indiana-állambeli Gary-ből közli, hogy a „Mine Lice” szénbánya munkásai között véres összeliúzések került a sor.

A sztrájkoló munkások csapatai megalkoholyozták a munkát felvonni készülő bányászok belépését a bányába.

Ez utóbbiak a dolgozók nemzetközi szövetsége bányászszindikátusának parancsa ellenére ismét mun-

kába akartak állani.

Az összeliúzókés folyamán fegyverek is eldőrdültek, két személy megsesült.

Indiana állam kormányzója utasította a katonaságot, szállja meg a várost, ha a sztrájk más bányavállalatokra is kiterjedne.

A bányákat egyelőre még nem szállta meg a katonaság. (Rador).

Nesze semmi, fogd meg jól!

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A keddi esti sajtóértekezleten Roosevelt elnök a szénbányász-sztrájkra és a Japánnal folytatott tárgyalásokra vonatkozó érdeklődésekre minden választ megtagadott.

Tekintettel azonban arra, hogy az utasítók mindent elkövettek az elnök válaszána kicsikarására, Roose-

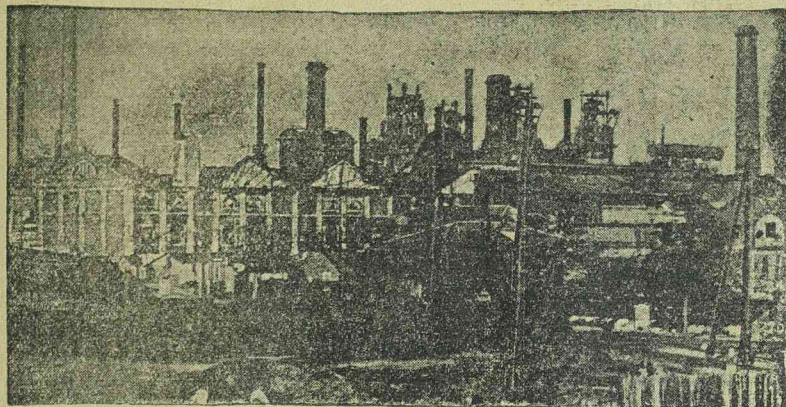
velt később kijelentette, hogy mindaz, amit Lewis, a bányászszindikátusok elnöke legutóbbi levelében követelt, nem helytálló, mert

a bányász-sztrájk csúszítása révén a bányászok egy ogy joga sem esorbulna meg, melyet más az előző megegyezés biztosított. (Rador).

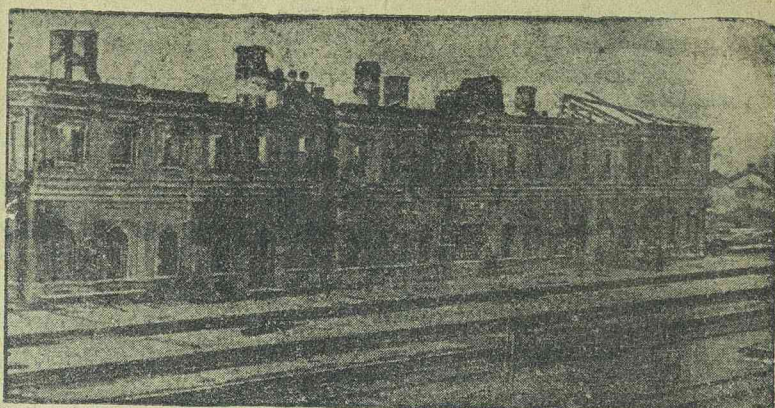
Távlataok

A liberalizmus alkonya Angliában

Anglia belső szociális felépítésében nagy átalakulások előtt áll. A háború megkezdése után az angol politikusok eleinte azt gondolták, hogy a hadműveletek befejezése után csakhamar vissza fognak térni a régi állapotok és Anglia csakhamar éppen úgy fog élni, mint a béke szakáiban. Azonban a háború még mindig tart és minden elképzelésnél keményebb a harc, annyira kemény, hogy lassan-lassan megmástitja az évszázados könnyű angol életformákat. Ma már mindenki tudja és látja Angliában, hogy amiut eddig volt, ugy nem lesz többé soha. A dominiumokban új iparágak fejlődtek ki, újabb-nél újabb városok alakultak és aki csak tehette, az beköltözött a vidékreól a gőepontba. Kanadában és Ausztráliában máris merőben más lett az élet. Onnan nem fognak az emberek egy szép napon ismét fát és gyapjút szállítani Angliába, hogy onnan munkájuknak eredményét mint feldolgozott árut kapják majd drága pénzen vissza. Anglia vidékeinek arculata is teljesen megváltozott. Azokon a réteken, ahol békeidőben a rókát hajtották, vagy a golfjáték nemes sportját üzték, ott most koromfekete és felszántott a föld, mert főzélékféket és burgonyát termelnek rajta. Anglia élelmezése a folytonos hajóter-vesztések révén a legnagyobb nehézségekbe ütközik, ezért élelmiszertermelésre kell felhasználni minden talpalatnyit, erre a célra alkalmas területet. De más tekintetben is rövidesen végleg megváltozik Anglia arculata. Megkezdődött ugyanis az az elszegényesedési folyamat, amely ma már a legelőkelőbb, a leggazdagabb osztályokat sem kíméli. Nem lehet tovább pompázó terjedelműben parkokat, erdőket és kastélyokat fenntartani, mert egyrészt ezek ápolására nem elegendes már a jövedelem, másrészt a közhangulat sem tűrné el ma, hogy egy kivételezett réteg még mindig a legnagyobb életformáknak örvendezhessen, mikor az emberek legnagyobb részének oly sokról le kell mondani és annyit kell nélkülözni. Ezek a gondolatok még akkor születtek meg és akkor érelődtek akarattá, mikor a pusztító hatású német bombázások során tavaly ősszel az angol népnek éjjel és nappal a védőhelyeken, ezekben a földalatti katonakömbökben kellett meghúzódnia. De Anglia külső termelési rendjének is meg kell változnia. A háborus gazdálkodás ma már csak a tervgazdaság révén lehet folytatni. A kormánynak kell meghatároznia, hogy mely gyárak dolgozzanak, mit gyártanak és hogyan használják fel az egyetemesen rendelkezésre álló munkaerőt. Ez az a bizonyos életforma, amely ellen Anglia eszméleg a háborút megüzente és amely szöges ellentétben áll minden eddig folytatott angol gazdálkodással. És imo mi az eredmény? Hogy amit Anglia mindeddig kárhoztatott, azt leutánozta és magáévé tette. De még érdekesebb ennek az eljárásnak további következményei. A régi rendszerhez nem lehetne a békeviszonyok beálltakor ismét visszatérni, azért sem, mert a háborus károk jóvátétele és a békegazdasághoz való visszatérés ismét csak a tervgazdaság szempontjainak igénybevételével lesz lehetséges. Már most is teljesen megváltozott Anglia világbrodalmi viszonylatában. Egyes részlet egyre nagyobb önállóságra tesznek szert, amely hovatovább nagy veszélyeket rejt a szigetország számára. Kanada az utóbbi esztendőkhben egyre élénkebb esereforgalmat üz az Egyesült Államokkal, sőt már akadnak olyan politikusok is Kanadában, akik egy angolszász-unió megalakulását sürgetik. Ausztrália és Újzéländ nincsenek olyan szoros kapcsolatban Amerikával, de viszont igen messzire felkisznek a szigetországtól, nem is akarnak szívesen katonákat küldeni olyan vidékekre, amelyek közvetlen életérdekeiketől távol esnek. Hasonló nézet uralkodik Délafrikában is és a délafrikai csapatokat kizárólag Afrikában foglalkoztatják. Mindezekből nyilvánvaló, hogy egyre nagyobbak az angol szigetországgal szemben az önállósági törekvések és bizonyos sacro egoismo fogja vezetni ezentul eszelekvéseikben a brit birodalom kötelékébe tartozó népeket. Az angol birodalom tehát nagy szociális átalakulások előtt áll. A jövőben többé kell majd az angolnak otthon dolgozni, mint nagy világvizonylatokban vállalkozni. Ez pedig az az, hogy a nagy társadalmi különbségek is kiegyenlítődnek és helyet adnak majd egy olyan szociális rendnek, amely nemcsak más lesz, mint a liberalizmus, hanem annak éppen az ellentéte.

Részlet Szialino városából, amelyet német hegyivadászok elfoglaltak

A szétrombolt wjaszmai vasúti állomás

Az Egyesült Államok kormánya hiába ábrándozik Japán erkölcsi behódolásáról

A milánói „Corriere della Sera” beszámol Kurusu japán nagykövét, rendkívüli washingtoni megbízott Amerikába érkezéséről és a Fehér Házban lefolytatott első megbeszéléséről. A japán-amerikai viszony további fejleményeinek kilátásaival foglalkozva az olasz lap megállapítja, hogy az Egyesült Államok, a jelek szerint el szeretnék ugyan kerülni a fegyveres összetűzést Japánnal, de ennek az országnak teljes erkölcsi behódolását kívánják. Tokió azonban teljesen tisztában van azzal, mit jelentene számára az amerikai feltételek elfogadása. Toyo miniszterelnök világosan leszögezte Japán politikájának három alapvető irányelvét s ezért Washingtonnak az erkölcsi behódolás kicsikarására irányuló törekvései teljesen kilátástalanok. A japán nép jelleme és érdekeinek józan mérlegelése egyaránt összeegyeztethetetlen Washington ábrándjaival. — írja a „Corriere della Sera” diplomáciai szerkesztője.

A japán-amerikai megbeszélések fejleményei ezidőszert még előreláthatatlanok

Tokióból jelenti a Német Távíratok Iroda: Togo tengernagy, japán külügyminiszter kedden az alsóházban kijelentette, hogy Kurusu nagykövét, Japán rendkívüli washingtoni megbízottja nem kapott külön utasításokat a japán kormánytól, mert feladata nem egyéb, mint az Egyesült Államok és Japán közötti tárgyalások folytatása.

— Kurusu nagykövét egyébként ismeri a japán politika három alapvető irányelvét, — mondotta Togo külügyminiszter.

Japanji Nakaajima, az alsóház elnöke ezután kérdést intézett a kormányhoz: Milyen kilátásai vannak

a japán-északamerikai tárgyalásoknak és minő hatása lehet ennek a háromhatalmi egyezmény harmadik pontja tekintetében.

Togo tengernagy, külügyminiszter a kérdésre reflektálva a következőket válaszolta:

— Az Egyesült Államok és Japán között folyó tárgyalások jövő alakulását lehetetlen előre látni. E tárgyalások viszonya a háromhatalmi egyezmény harmadik szakaszához a fennálló helyzet keretében értelmezendő; ily feltevés-fellegű kérdésre egyébként itt nem válaszolok. (Rador).

A newyorki sajtó borulátó

Newyorkból jelenti a Német Távíratok Iroda: Kurusu nagykövét, rendkívüli japán megbízott Washingtonba érkezése

alkalmat adott a newyorki sajtónak a japán-amerikai viszony további alakulása felett való elmélkedésre.

A „New York Herald Tribune” washingtoni jelentés alapján azt írja, hogy Kurusu rossz előjelek mellett fog hozzá küldetése teljesítéséhez, mert érkezése egybeesik Toyo tábornok, japán miniszterelnök parlamenti beszédével, melyben a japán kormányelnök a Japán elleni gazdasági zárlat, a katonai bekerítés és a kínai konfliktusba való beavatkozás megszüntetését követelte.

— Ha Japán kinyilvánítja, hogy a kínai konfliktust egy harmadik hatalom beavatkozásától mentesen akarja befejezni, akkor a washingtoni tárgyalások eredménytelenek maradnak, mert az Egyesült Államok nem hajlandók Kínát Japánra bízni, — írja a newyorki lap.

Egy másik lap, a „New York Times”, ugyanez

washingtoni munkatársa tollából közölve cikket, megjegyzi, hogy

a washingtoni megbeszélések nem sok jóval kecsegtetnek.

Ezt bizonyítja az a tény, hogy az északamerikai bombavető repülőgépek ép most vannak utban a csendesóceáni titkos támaszpontok felé, Roosevelt elnök újabb hatvankilenc millió dollárt kért a Fülöp-szigetek felfegyverzésére, Toyo japán miniszterelnök pedig előterjesztette feltételeit, melyek ép azok, amelyeket az Egyesült Államok nem fogadhatnak el.

Jól tájékozott washingtoni körök szerint Roosevelt elnök és Hull külügyminiszter mindenképp értésére fogja adni a japánoknak, hogy az Egyesült Államok szilárd elhatározása Kína támogatása és erős szakra erőszakkal válaszolnak. Kurusu ur, — írja a lap, — mindenképp kinézett, csak éppen vidám nem volt, amikor a tárgyalás után a Fehér Házból távozott, mert ez a tárgyalás több, mint egy egyszerű értekezlet. (Rador).

Japán nem tér le politikai célkitűzései utjáról

Washingtonból jelenti az NTI: Nomura washingtoni japán nagykövét és Kurusu rendkívüli nagykövét kedden megbeszélést folytatott Cordell Hull amerikai külügyminiszterrel.

Az „Associated Press” amerikai hírgyűnkség hozzátézi, hogy Nomura nagykövét a megbeszélés

után az újságíróknak kijelentette,

reméli, megegyezésre lehet jutni.

Washingtonból jelenti az NTI: Hull külügyminiszter Nomura japán nagykövettel és Kurusu rendkívüli nagykövettel folytatott megbeszélése után az újságírók előtt kijelentette, egyelőre csak annyit

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30-kor

MA! A SZÉZON LEGSZENZÁCIÓSABB ÉS LEGIZGALMASABB FILMBEMUTATÓJA!

Egy film amely erősebb mint a „G. MEN” és lebilincselőbb, mint az „EMBEREK A VASRÁCS MÖGÖTT” volt! Ez utóbbi évek legérdekesebb gangster-filmje!

Loptam egy milliót

Főszerepekben **GEORGE RAFT, CLAIRE TREVOR, DICK FORAN**

Műsoron kívül a legújabb O. N. C. és UFA háborús híradók ODESSZA ELFOGLALÁSA. Kedvezményes jegyek nem érvényesek!

mondhat, hogy általános természetű kérdéseket tárgyaltak és a különleges problémák még nem kerültek szónyegre.

Megjegyezte még Hull, hogy a legközelebbi megbeszélésre valószínűleg szerdán kerül sor. Ez azonban a japán nagykövetség értesítésétől függ.

vajon a két diplomata kész továbbra is tárgyalni vele és mikor.

Befejezésül elmondotta, a tárgyalások jelenlegi állapotában lehetetlenség leszögezni, hogy a megbeszélések kielégítő eredménnyel járnak.

Az amerikai sajtó egyébként

Toyo japán miniszterelnök és Togo külügyminiszter beszédét a japán politika megváltoztatására vonatkozó visszautasításnak veszi,

ami nagy mértékben árthat a washingtoni megbeszéléseknek. Hull nem volt hajlandó magyarázatot fűzni Toyo miniszterelnök és Togo külügyminiszter beszédéhez és csupán annyit mondott, hogy csupán előzetes tárcváltásokról van szó, a tényleges megbeszélésekre csak ezután kerül sor.

Ünnepélyes egyetemi évnyitó Timisoaran

Timisoaran ünnepélyes keretek közt folyt le a Cluj-timisoaran tudományegyetem tanévnyitása. A megnyitó ünnepségen résztvett Hatieganu Iuliu dr. professzor az egyetem rektora, Nasta Alexandru ezredes, megyei prefektus, Pop Eugen dr. főpolgármester és nagyszámú előkelő közönség. Inescu dékán megnyitó beszéde után Hatieganu Iuliu dr. rektor mondott beszédet, amelyben rámutatott arra, hogy az ifjuságnak részt kell vennie az újjáépítő munkában és méltóságához illő magatartást kell tanúsítania. Hatieganu dr. rektor beszédét öfélége I. Mihai Király és Antonescu tábornagy-államvezető életével fejezte be.

A szankciók évfordulója Olaszországban

Rómából jelenti a Rador: Kedden, épp egy mint 1935-ben ugyanezen időpontban, zászlódszt öltött egész Olaszország. A szankciók évfordulója alkalmából mindenütt hazafias ünnepségeket rendeztek s mint hat esztendővel ezelőtt, az olasz nép most is egységes akaratát és a győzelembe vetett biztos meggyőződését nyilvánította.

Az Olasz Kulturintézet művészeti hangversenye

A timisoarai Olasz Kulturintézet november 25-én, kedden este kilenc órai kezdettel a kereskedelmi liceum dísztermében rendezti idénynyitó hangversenyét. Ezalkalommal, mint előző számunkban már jeleztük, a romániai hangversenykörútra indult kiváló olasz zongoraművész, Ornella Puliti Santoliquido lép a zenekedvelő közönség elé és Vivaldi, Vento, Pollini, Scarlatti, Beethoven, Paganini, Liszt, valamint Chopin szerzeményeiből ad elő. A hangversenyre a belépés ingyenes, számozott ülőhelyeket azonban személyesen vagy távbeszélőn elő kell jelezni az Olasz Kulturintézet titkárságánál: Timisoara, Libertatii-tér 2. Távbeszélő 12-77. Ornella Puliti Santoliquido művészön egyike a modern olasz zenei élet legkiválóbb képviselőinek. Firenzei származású, Brugnali professzor neveltje és büszkesége. Négy év óta európaszerte hangversenyez, mindenütt feltűnést kelt és őszinte elismerést szerez az előadott darabok tökéletes átélésével és virtuóz billentyűkezelésével. Az európai fővárosi hangversenydobogókon tomboló sikert arató olasz művészön vendég szereplése elé tehát érthető érdeklődéssel tekintenek nálunk is a zenebarátok. Ornella Puliti Santoliquido Timisoaran kívül Bucurestiben, Iasiiban, Aradon, Brailaban, Galatiban és Bacauban is fellép.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 23-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8, Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt havonta 30. — lei, negyedévre 240. — lei, félre 460. — lei és egész évre 900. — lei. Magyarországon havonta 4. — pengő, negyedévre 12. — pengő, félre 24. — pengő és egész évre 48. — pengő.

Ha/óságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

88 kínai bálványimádók

Kínában, a bálványimádásnak még nem szakadt vége. Több mint 3000 kínai polgár városokkal felállókat egy kis szigeten, amiatt, hogy az egyik tisztviselő leromboltatott egy bálványt. Huschov város népe ezredék óta imádta a „Város Istenét”, egy rút bálványt, amely a főterem egy részére épített templomban székelt. Ha a lakosság kénytelen volt éhezni, annak tulajdonították, hogy „Város Isten” haragszik. Ha a járvány lépett fel, úgy vélekedtek, hogy boszszujából ki akarja irítani a népet. Ha bőven volt eső és volt a rizstermés, azt hitték, hogy „Város Isten” szereti a népet s így mindenki boldog volt. Egy Sikwan nevű magisztrátus belátva, hogy rendkívül nehéz rendet tartani, nehéz ilyen vakon hívó nép során enyhíteni, elrendelte, hogy a bálványt pusztítsák el. Amikor a „Város Isten” elpusztításának híre futott, összeszaladt a nép, gyűlést tartott a „Város Isten” templomában, majd Sikwan házához vonult. A tisztviselőt több mint 3000 ember kövekkel dobálta, butorait összetörte. Ha nem lépett volna közbe a békeőrök csoportja, Sikwan meg is ölték volna.

— Iskolai kantinok felavatása Bucurestiben. Bucurestiből jelenti a Rador: Kedden délelőtt tizenegy órakor avatták fel Antonescu Ion tábornagy-államvezető feleségének jelenlétében az egyik Ducești-Ciomici elemi iskola kantinját, ahol százötven tanulmányi étkészít. Ugyancsak kedden avatták fel az államvezető hitvesének részvételével a Sf. Ion Mos elemi iskola kantinját.

— Román rendjelekkel kitüntetett német katonák. Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lap közli a Steaua Românei, Coroana Românei, Serviciul Credinței és Virtutea Militara katonai rendjelekkel kitüntetett német tiszt és altisztek névsorát.

— Megjelent a háborús rokkantak státusának végrehajtási utasítása. Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lapban megjelent a háborús rokkantak státusának végrehajtási utasítása.

— A minorita rendtartomány védszentjének ünnepe. Az erdélyi minorita rend védszentje, Szent Erzsébet ünnepén az aradi plébániatemplomban szerdán reggel ünnepélyes szentmisét tartottak a Szent Erzsébet oltárnál, mely alkalommal a hívek igen nagy számban járultak a szentáldozáshoz. Hasonló bensőséges egyházi ünnepség keretében ülte meg az aiudli és lugosi minorita plébánia is a rendtartomány patrónájának ünnepét.

— Aranybánya 3300 méter mélységben. Egy dél-afrikai bányamérnök új aranybányát fedezett fel. Water-Rand közelében igen nagy mélységben akadt a gazdag aranyérc. A mérnök szerint a világ leggazdagabb aranylőhelyét találta meg, amely azonban nagyon mélyen a föld alatt 3300 méter mélységben van. Eddig a legmélyebb aranyér 2500 méteres mélységben volt. A mérnök szerint a felfedezett aranybányában 200 tonna kitermelhető arany van.

— Bronzgyűjtés Franciaországban. Párisból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a francia kormány rendeletet adott ki, amely szerint mindazokat a bronzból készült emlékműveket, amelyeknek nincsen művész, vagy hazafias értékeik, Franciaország egész területén le kell bontani és be kell olvasztani. Párisban kilencven ilyen bronz emlékművet távolítottak el és beolvasták után a bronzot más célokra használják fel.

— A vitamínakó baktériumok. Előfordul, hogy valaki táplálékában annyi C-vitamint vesz magához, amennyi három más embernek elegendő lenne — és mégis megkapja a skorbutot, melynek pedig legjobb ellenszere a C-vitamin. Mi ennek az oka? A bélben vannak bizonyos baktériumok, melyeknek kedvence tápláléka a C-vitamin. Ha ezek a baktériumok betegesen elszaporodnak, akkor minden vitamint felfalnak, cheti az illető kilogramra a citromot, narancsot, zöldpaprikát, friss főzeléket, mégis megkapja a skorbutot.

Amikor még kuruzslással és szelleműzéssel gyógyították a betegeket

A hiteles statisztikák tanúsága szerint az utóbbi évtizedekben a beteg embereknek körülbelül nyolcvanöt százalékát sikerült kigyógyítani.

Számos régen veszedelmesen pusztító betegségből mentesítette az orvostudomány az emberiséget, mert ezeknek a bajoknak a javarészt csak a régi korok tudatlansága, kuruzslása és babonája, illetve a megelőzési módok ismeretlensége idézte elő.

Alig százötven-kétszáz esztendő választ el bennünket attól az időtől, amikor a gyógykezelést még úgy végezték, hogy a „rossz szellemet” próbálták mindenféle mesterkedéssel kilátni a szenvedő ember testéből. Ma már nevelésesnek tetszik, de feljegyzések és egykoru fametszetek tanuskodnak róla, hogy alig másfél évszázaddal ezelőtt az akkori idők orvosai a következő módon „gyógyították” például a gyomorrákot: a beteget egyszerűen hátára fektették a földre, az orvos pedig felállt egy székre és innen a magasból egy kancsó jéghideg vizet öntött a szenvedő ember hasára.

Ebben a korszakban általában nagyon divatos volt avizkura.

Az emberek esküdtek, hogy a legsúlyosabb bajt is ki lehet kezelni a hidegvíznek ilyen módon történő használatával. Akár vakbélgyulladásról, akár epekövől, vesekőről vagy májbetegségről volt szó, mindenkor a fent leírt módon alkalmazták a vízkezelést. Ha a beteg mégis meghalt, akkor egyszerűen elintézték azzal, hogy már késő volt a beavatkozásra, ha azonban a beteg — természetesen más körülmények behatása alatt — jobban lett,

akkor nagy diadallal hirdették ennek az orvoslási módnak sikerét.

Ha figyelemmel kísérjük a régmúlt időkben használt gyógymódokat, valóban csodálkozni kell azon, hogy a betegek, akik ilyen kezelésben részesültek — életben maradtak. A XVII. század közepén nagyon divatos gyógyítási mód volt az, hogy a betegek — akármilyen baja is volt — fejét behajtották egy forró kemencébe, hogy kigőzöltsék belőle a kórokozó csirákat.

Különösen az elmebajra tartották nagyon hasznosnak ezt az eljárást.

— Amerikai propaganda Portugáliában. Lisszabomból jelenti a Rador: A Stefani-iroda értesítése szerint jólétesült körök azt állítják, hogy az Egyesült Államok élénk propagandatevékenységet fejtenek ki Portugáliában és rópcédulákat, valamint újságokat terjesztenek, amelyekben hangoztatják, hogy az Egyesült Államok tengeri hadereje rendkívül erős.

— A fém kellemetlen égési szag. Fémeknek felhevítésénél kellemetlen égési szag keletkezését figyelhetjük meg. Mi ennek a kellemetlen szagnak az oka? A levegőben vannak parányi, láthatatlan szennyeződések, amelyeket a fémek felvesznek. Porrészecskékről, mikroorganizmusokról és más tisztátalanságokról van szó, melyek olyan csekély mennyiségben lehetnek jelen a fém felületén, hogy azokat nem tudjuk semmiképpen kimutatni, jelenlétüket azonban elárulja a fém hevítésekor keletkező kellemetlen szag.

— A szerelem nem ismer akadályt. A szerelem minden akadályt legyőz. Ezt bizonyította Johnny Graveline newyorki fiatalember esete is. Graveline feleségül akart venni egy kanadai lányt, de nem kapott beutazási engedélyt Kanadába. Ez azonban nem akadályozta meg a házasságkötést. Graveline elment a kanadai határra, ahol menyaszonnyával találkozott. Anélkül, hogy a határvonalat átlépték volna, megfogták egymás kezét, miközben egy amerikai békehíró összehadta őket. A két szerelmes a két ország földjén állva, megölelte egymást, azután pedig elváltak.

MEGJELENT

Magyar Népnaptár

1942

ARA 35 LEI

TIMIȘOARA I.

Bulevardul Regina Maria 8 alatt rendelhetik meg.

Viszonylatok a Magyar Népközösségi megyei szervezeti útján, vagy közvetlenül Timișoara-i igazgatási központi irodájában

A sebészet a borbélyok munkakörébe tartozott és általában azt az egyszerű gyógyítási módot használták, hogy

kiegyézték a sebet, vagy pedig eret vágtak a betegen, mert az volt az általános feltevés, hogy minden bajnak a csirája a vérben van. Az 1800-as évek körül még igen elterjedt volt ez a „gyógymód” szerte a világon még Amerikában is, ahol például Washington György halálát is éppen egy ilyen „operáció” okozta.

A fogászat szintén nem az orvosok működési köbébe tartozott.

Kovácsok, vagy vándorkészítőrisök foglalkoztak foghúzással.

mert ha valakinek rossz volt a foga és megfájdult, egyszerűen harapófogóval kihúzták vagy véső és kalapács segítségével kiütötték.

A régiek is tudták, hogy az ópium fájdalomcsillapítószert, de még sem használták, mert ezt istentelen dolognak tartották. Joseph Lister dr. nevű orvos volt az első sebész, aki fertőtlenítőt használt. Neki és Pasteurnak, a híres francia tudósnak, aki felfedezte a bacillusokat, nagy köszönettel tartozik az emberiségnek. Lister jött rá ugyanis arra, hogy a levegő milliárdnyi bacillusai okozhatnak vérmérgezéseket az operációknál és ennek leküzdésére használt karbolsavas oldatot.

Alig lehet megérteni, hogyan tarthatták évszázadokon keresztül a leghatásosabb gyógyítási módnak az érvárást, amikor olyan kézenfekvő, hogy a vérvesztés még jobban gyengíti a beteget, bár azt el kell ismerni, hogy vannak egyes esetek, amikor az érvárást valóban hasznos. A pestis, az iszonyatos fekete halál, amely az elmúlt századok során annuszor végzett származék pusztítást az emberiségben, azért volt leküzdhetetlen, mert nem tudták, hogy léteznek bacillusok.

Azt közölték, hogy a pestis a levegőben terjed, hogy onnan szívják be az emberek.

Ezért, amikor ez a borzalmas ragály fellépett, mindenféle fantasztikus maskarákat húztak fejükre az emberek, ezek alatt erős illatokat szagoltak, mert abban a meggyőződésben éltek, hogy így megvédhetik magukat a pestis veszélyétől.

G. A.

— Farkasok garázdálkodása. Rannicul Valceaból jelenti: Voineasa és Brezoiu községekben a hegyek közül előmereszkedő farkasok megrohantak több karámot és cserényt; több juhot, kecskét, sőt egy tehenet is szétszaggattak. A lakosság fokozott óvatossággal gondoskodik háziállatai védelméről.

— Amerikai hadianyag Csungkingba. A „New-York World Telegram” jelenti, hogy a Burmai uton ezidőszárint 1500 tehergépkocsi közeledik. A lap szerint ez év végére már 6—7000 amerikai tehergépkocsi fogja a Csungkingba irányított hadianyagok szállítását végezni.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, oporajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrnyehetség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvalódás, gyomor- és bélfájdalomnál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— Házkutatás az aranyrejtőgötmél. Déval tudósítónk jelenti, hogy Contiu Victor bradi rendőrfőnök házkutatást tartott Clesiu Sabin, a Mica társaság tisztviselője lakásán, ahol hatvanhárom gram aranyat találtak. Aranyat találtak Clesiu Sabin fivére, Clesiu Aurel bányaosztályvezető zsebében is. Clesiu Aurelnak a sötét éjszakában sikerült elmenekülnie. Clesiu Sabinét őrizetbe vették, de azután törvényes óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

— Halálra gázolta a fával megrakott szekér. Molnár Ioan albauliai munkás fával megrakott szekérral a város felé igyekezett. A munkás a lovak előtt haladt és utközben a sáros uton megcsuszott és elesett. A lovak és a kocsi keresztül mentek rajta és halálra gázolták.

— Kedd az öngyilkosok napja. Warren dr. statisztikus hosszú időn át foglalkozott az öngyilkosság lélektanával, statisztikailag. Sok adatot gyűjtött össze és ezekből a számokból megállapította, hogy az öngyilkosok főképpen kedden követik el végzetes tetteiket. Ezen a napon is éjszaka 11—12 óra között. Hogy az öngyilkosjelöltek miért a esendes éjszakai órákat választják szándékuk végrehajtására, az Warren dr. szerint érthető, annál rejtélyesebb, hogy miért éppen a kedd a kedvenc napjuk. A statisztikus ezt azzal magyarázza, az elkeseredett emberek mindig bíznak abban, hogy az új hét kedvező fordulatot hoz életükbe. Ha pedig a hétfői nap helyett csaldódsz hoz, kedden elvetik maguktól az életet.

— A Mihai Viteazul-renddel tüntették ki Mannerheim tábornagyot. Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lapban megjelent királyi rendelet a bolsevizmus elleni harcban tanúsított bátorságáért és hadvezéri képességéért a Mihai Viteazul-rend első, második és harmadik osztályú jelvényével tüntette ki Mannerheim tábornagyot, a finn hadsereg főparancsnokát.

— Tokió közelében két vonat összeütközött. Tokióból jelenti a Rador: Az NTT közli, hogy Tokió közelében két vonat összeütközött. A vasúti szerencsétlenség következtében husz utas meghalt, számosan megrongálódtak.

— Zárólták az importált nyers gyapotot. Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely azonnali hatállyal zárólja a külföldről behozott nyers gyapotot. Az importőrök kötelesek a zárólt gyapotnak a vámhoz érkezett időpontjától számított hét napon belül bejelenteni a mennyiséget a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag-osztályához.

— Irák megszakította a diplomáciai összeköttetést Franciaországgal és Japánnal. Newyorkból jelenti az NII: Az Egyesült Államok lapja az United Press hírszolgálati ügynökség híradását közli, amely szerint az iraki kormány megszakította a diplomáciai összeköttetést Franciaországgal és Japánnal. Az iraki kormány azzal indokolja elhatározását, hogy az iraki felkelés idején a két ország szoros kapcsolatot tartott fenn a tengelyhatalmakkal. A bagdadi francia és japán követséget bezárták, a vichyi iraki követet visszahívták.

Szűrték, bundák,

szőrmemunkák készítését a legújabb modellek szerint olcsón

JUGA szűcs készít, Arad, Str. Meitanu 11.
pörkabatok estését garancia mellett vá lalom

— Nagy földrengést jelzett a jónai földrengés-kutató állomás. Jénából jelenti a Rador: Kedden délután hat órakor a jónai obszervatórium készülékei rendkívül erős földrengést jeleztek, amelynek központja mintegy 9200 kilométernyire lehetett. A rengés két és fél óráig tartott és félhét órakor érte el tetőfokát. A földrengés olyan erős volt, hogy a rengési hullámok több ízben is megkerülték a földet. Valószínűnek tartják, hogy a földrengés központja Japánban vagy a környező tengeren volt.

— Gamelin tábornagy megbetegedett. Vichyből jelenti a Rador: Gamelin tábornagyot, a francia haderő volt főparancsnokát orbáncos kórházba szállították. Gamelin betegsége ideges lehangoltság következtében súlyosbodott és ezért kellett kórházi kezelést igénybe venni. Ismeretes, hogy Gamelint a francia összeomlás többi vádlottjával együtt november 12-én szállították a portalesi erődbe, ahol a jövő január 15-én kezdődő per tárgyalásáig kellett volna maradnia.

— Pihenőszabadságra utazott a török miniszterelnök. Ankarából jelenti a Rador: A török távirati iroda közlése szerint Rewfik Szajdam török miniszterelnök hétfőn délután hat óra husz percekor különvonaton Mersinába utazott, ahol egyhónapi pihenőszabadságát tölti. A miniszterelnököt indulásakor Ismet Inönü köztársasági elnök, a török nemzetgyűlés elnöke, a kormány tagjai, a török vezérkari főnök és számos előkelőség bucsuztatta.

Cunningham tengernagy:

Az angol hajóknak mindenütt tartaniok kell az ellenséges légitámadástól

Genfből jelenti az NTT: Az egyik északamerikai sajtóügynökség tudósítójával folytatott beszélgetése során Cunningham tengernagy, a közepkeleti tengeri erők parancsnoka belsmerete azokat a hadászati és taktikai nehézségeket,

amelyekkel különösen a tavaszi balkáni események óta a Földközi-tengeri angol flottának meg kellett küzdenie.

A tengernagy szerint az ottani angol tengeri egységek minden mozdulata ellenőrizhető az ellenség légitereje részéről, ami különösen a görög partvidéknek és Krétának a tavaszi balkáni események kezdetével vált érezhetővé.

Akár a kikötőben állomásoznak, akár pedig

a nyílt tengeren hajóznak az angol egységek, mindig tartaniok kell az ellenséges légitámadástól.

amelyek még hozzájárul a tengeri aknák veszélye.

A világháborúval összehasonlítva, a jelenlegi légháború a tengelyhatalmak oly módon folytatják, ami

a hadászati és taktikai alapjában megváltoztatta.

ugyanakkor pedig olyan helyzetet teremtett a katonai vezetők számára, amivel a béke idején nem számolhattak. Vegyük kijelentette Cunningham, hogy végzetes tévedés lenne lebecsülni az ellenség erejét.

Udet vezérezerdes, a világháború legendás repülője meghalt

Berlinből jelenti a Rador: Udet vezérezerdes, a német repülő halálát követően a szerencsétlenségnek esett áldozatul. Udet vezérezerdes egy új lareli eszköz kipróbálásán olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítása közben meghalt. A tragikus körülmények között meghalt repülő Hitler vezérparancsára a nemzet halottjának kijáró tisztelettel temetik el. Ernst Udet vezérezerdes 1896-ban, a Majna menti Frankfurtban született és az első világháborúban a legkiválóbb német vadászipilóták egyike volt, aki számos más kitüntetéssel kivül a „Pour le Merite“ érdemrendet

is megkapta. A világháború után, 1922-ben repülőgépgyárat alapított és így értékesítette tapasztalatait az új repülőgépminták építésénél. A egyszerű pilóta a német légi posta szolgálatában is értékes működést fejtett ki, a német léghaderő kiépítésénél pedig szintén tevékenyen közreműködött. Mint a léghaderő magasrangú tagja is folytatta repülőtechnikai munkásságát, de azt kizárólag a harc repülőgépek építésénél szentelte. A lengyelországi és nyugati hadjárat után a közben vezérezerdesé ki nevezett Udet megkapta a Vaskereszt lovagkeresztjét.

— Támaszpont épül Északírországnak. Bernből jelenti az NTT: Az Exchange Telegraph úgy értesül Belfastból, hogy Északírországnak fontos támaszpontot létesítenek a „kölsön és bérbeadás“ törvényének keretében. Műszaki anyagokat megkaptak repülőgépek nagy számban érkeznek Izland szigetéről, a légitámaszpont nagy mértékben emelkedett.

— Anglia holland önkénteseket keres. Sanghajból jelenti az NTT: Szingapuri közlés szerint az angol hatóságok felhívták a Malajzi-félszigeten és a látókeleten lakó holland alattvalókat, lépjenek be az angoliai holland légióba. Úgy tudják, hogy ezek egy részét Kanadába szállítják.

— A kutya megmentett egy családot a gombamérgezésről. Milánóból jelenti: Egy olasz földműves és családja különös körülmények között menekült meg a biztos haláltól. Egy vidéki zöldségárústól gombát vásároltak s azt az asszony annak rendje és módja szerint elkészítette s az orr és nyelvisiklandozó eddel ott párolgott a tűzhely szélén, amikor egy óvatlan pillanatban a házőrző kutya lerántotta a lálat és a macskával együtt vígan lakmározni kezdett. Amikor a munkájából hazaérkező férj megtudta a történetet, összeveszett a feleségével, megdorgálta miért nem vigyázott jobban, most odaveszett a jó ebéd. Ekkor sírva berohant kislánya és elmondta, hogy kedvence kutyája életlenül hever az udvaron s a macska is az utolsókat rugja. Kiderült, hogy mérges gombát főzött a mit sem sejtő asszony s a kutya falánksága mentette meg a családot a szörnyű haláltól.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 20

Bucuresti. 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Zenekari hangverseny. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültök órája. 18 Hírek. 18.20 Ének. 19 Irodalmi szemle. 19.15 Xilofonhangverseny. 19.25 Hangverseny. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Könyvi zene. 20.40 Előadás. 21 Vigopera előadása. 23.15 Filmzene.

Rádió Moldova. 13 Hangverseny. 13.20 Hírek. 13.30 Román zene. 14 Hírek. 14.20 Könyvi zene. 18.30 Hangverseny. 19.15 Könyvi zene. 19.40 Szimfonikus hangverseny. 20.30 Hírek. 20.40 Könyvi zene. 22 Hírek. 22.20 Jazz-zene.

Rövidhullámú román adó. 21.35 Olasz nyelvű adás. 21.45 Hanglemezek. 22 Német nyelvű adás, hanglemezek. 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 22.40 Francia nyelvű adás. 22.50 Angol nyelvű adás. 23.15 Filmzene.

Budapest I.: 6.40 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Móricz Pál elbeszélései. 10.45 Külföldi híradó. 12.10 Rendőrzene. 12.40 Hírek. 13.30 Petis Pali cigányzenekara. 14.30 Hírek. 15.20 Szórakoztató zene, hangfelvételtől, a rádiózenekar előadásában. 16.15 Ruszin műsor. 16.45 Hírek. 17.15 Felolvasás. 17.35 A rajkózenekar, Sthymmel-tánczenekar, Manuel Bianco énekszámaival. 18.10 Előadás látványosztóknak. 18.40 Mozart-szerzemények két zongorán előadva. 19 Hírek. 19.20 Rádiózenekar Marjaj Erzsébet és Laczó István közreműködésével. 20.20 Az utolsó klasszikus — Chenier André (felolvasás) 20.50 Macseki Rudolf és Szonyi Jenő kézzongorás jazzműsora. 21.10 Egy értékes nő (hangjáték). 21.25 Dohnányi-szerzemény hanglemezeiről. 21.40 Hírek. 22.10 Strauss-hangverseny katonazenekari előadásban. 23.30 Horváth Elemér cigányzenekara. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

Ügyeletes gyógyszertárak

Csütörtökön, november 20-án Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedralei-tér), Omescu (Regina Mariát) és Kesztenbaum (a gyermekkórházzal szemben).

Mozi

Csütörtökön a mozi műsora Aradon a következő: Corso: A vig csavargók (német film). Fórum: Loptam egy milliót.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-54

Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor

Ma utoljára!

A vig csavargók

Legújabb O.N.T. és UFA-híradók

Holnap pénteki kezdéssel:

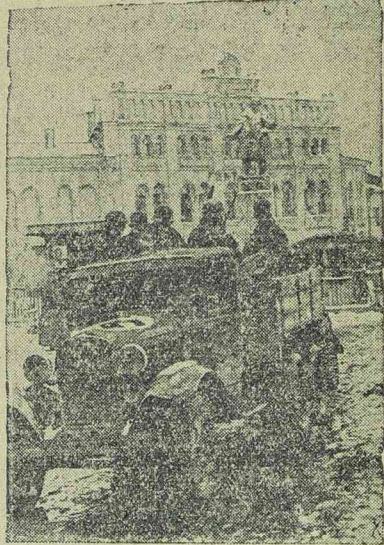
A maroknyi finn nép hősi élet-halál harca a vörös borzalommal

...ÉS RENG A FÜLD...

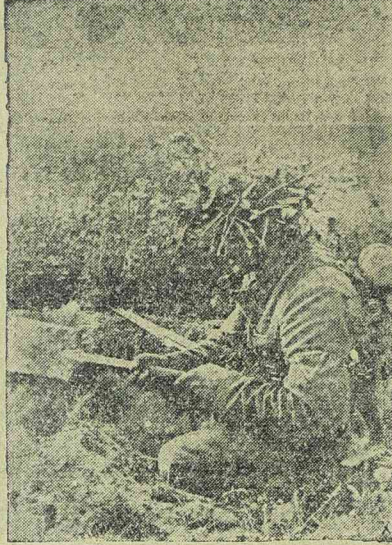
a hős finn nép által a helyszínen készített finn-nyelvű film, a finn—szóvet háboru egyik legmegrendítőbb és legszebb epizódjáról, amelyben megtanuljuk ismeri ennek a rendkívüli népek jellemét hősiességét, emberfölötti küzdelmét, szerepét.

Egy német katona elmeséli élményeit bajtársainak

A hó és fagy sem tudja megakadályozni a győzelmes német előrenyomulást

Német katona fedezéket ás a keleti fronton

Sebesült szovjet hadifoglyot visznek társai

= KÖZGAZDASÁG =

Rádióvételt zavaró készülékek tulajdonosainak figyelmébe

Ismeretes, hogy a rádió megszervezéséről és működéséről szóló törvény 1940 november 29-én megjelent végrehajtási utasításának hetvenhétedik szakasza kimondta, hogy mindazok a személyek, akik rádióvetélek zavarását előidézhető és előidéző készülékek birtokában vannak, legkésőbb egy éven belül tartoznak védőszerkezetet felszerelni. A végre-

hajtási utasítás említett szakasza kimondja a továbbiakban, hogy azokat, akik a határlás lejárta után sem szerezték be ilyen zavarkiküszöbölő szerkezetet, az ötvenötödik szakaszban említett bünttéssel sújtják. A büntetés három hónapig terjedhető fogház és ötezer leitől tízezer leig terjedő pénzbírság.

A Krim-félsziget gazdasági jelentősége

A Krim-félsziget elfoglalásával a Szovjetunió ásványkincsekkel és termékeny földdel egyaránt gazdagon megáldott területet veszített el. Az ásványkincsek közül főleg a vasérc-, mangán-, kőszén-, olaj-, aszfalt-, só- és gipszelőfordulások jelentősek. A Kertsch körül levő vasércelőfordulásokat a szovjet geológiai hivatal 1938-ban 2.722 millió tonnára, azaz az ország egész vasérckészletének negyedére becsülte. Ez az értelep nagyságával tehát a már augusztusban elvesztett Krivoj-rogi ércmedencét is túlszárnyalja. A Krivoj-rogi vasérc 61%-os vastartalmával mindenestre messze felülmúlja a kertschi ércet, kitermelését ezért eddig meglehetősen elhanyagolták (1938-ban a Krivoj-rogi telepen 16.07 millió tonnát, a Krim-félszigeten csak 852.000 tonnát termeltek), a harmadik ötéves terv azonban a

kertschi vasérckitermelés nagyarányú fejlesztését írta elő. Minthogy a félszigeten ezenkívül egy nagy kohótelep, néhány gépgyár és több nagy élelmiszerüzem működik, a Krim elvesztése a Szovjetunióra újabb érzékeny csapást jelent.

A Krim déli része termékeny földjével és kellemes földközvetleni éghajlatával jelentős mezőgazdasági terület, melynek gabona-, gyapot-, szőlő-, füge-, mandula-, narancs-, diótermelése meghaladja a helyi szükségleteket. Az 1938. évi statisztikai adatok szerint a Krim-félsziget 997.000 hektár mezőgazdasági művelés alatt álló területéből 778.000 hektár gabonaművelésre esik, de az 50.000 hektáron folyó gyapottermelés is jelentős. Az északi steppevidék nagyrészt állattenyésztésből él. (MN)

Kiviteli cégek jegyzékének összeállítása

A nemzetgazdasági minisztérium közli az exportőrök jegyzékében szereplő cégekkel, hogy a jövő évi kimutatásban való szereplésük végett november és december hónap folyamán erre vonatkozóan forduljanak kérelemmel a minisztériumhoz. A kérvényben feltüntetendő a cég elnevezése, székhelye (város, utca, szám), távirati címe, távbeszélő száma, főkiviteli ága, másodrendű kiviteli ága, esetleges változások. A fenti adatokon kívül a kérvényhez csatolni kell a folyó évben végzett kiviteleket az illető cégek, a vámcikkely, a kivitt áru mennyiségének és értékének végül a rendeltetési országnak a megjelölésével.

Románia sógazdasága. A „Románia Petrolifera” című folyóirat legutóbbi számában tanulmány jelent meg az ország sógazdaságáról. A tanulmány írója megállapítja, hogy földtani kutatások során eddig kétszázharminc helységeben találtak sóvonalakat és mintegy ezerszázötven sóforrás van, ami kétszázötven tonna mélységben levő sónak. Az ország sóállományát még csak hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani, miután egyedül a slanic sóbányában található mennyiséget nincsen milliárd tonnára becsülik. A sókivitel átlagosan évi kétszázhatvan ezer tonna, ami egyáltalában nincsen arányban a lehetőségekkel.

Növekedett a külföldön dolgozó holland munkások száma. A Németországban dolgozó holland munkások száma augusztus közepétől október közepéig százhuszonegyezerrel száznegyvenezerre emelkedett. Ugyanakkor a franciaországi holland munkások száma huszonnégyezerrel harmincezerre változott.

Miért olvaszadják be Angliában a vasrácsokat?

Azzal a rendelettel kapcsolatban, mely előírja Angliában a vasrácsok összegyűjtését, az Economist című gazdasági lap részletes vizsgálat alá veszi az angol vas- és acélhiányt. A lap megállapítása szerint a vasércellátás helyzete olyan kedvezőtlen, hogy „Nagybritannia már nem sokáig engedheti meg, hogy acélt exportáljon. Emellett azt is be kell ismerni, hogy a kivitel messze alatta marad az 1937 évi kivitelnek”. A lap pótlólag hozzáfűzi még, hogy kivételre a legjobb esetben is csak néhány dominium számíthat, amennyiben ezt a háborús erőfeszítéseik támogatása szükségessé teszi. Az a Délafrikából érkező jelentős azonban, mely szerint a katasztrófális hajótérhiány miatt Délafrikában újabb tervbevetett hajógyárak felépítése a legnagyobb nehézségekbe ütközik, mivel Nagybritannia a szükséges szakmunkásokon kívül a nélkülözhetetlen vas- és acélalkat részek rendelkezésre bocsátását sem engedheti meg magának, arra vall, hogy a gyarmatok hadifortosságú iparának támogatására sem képes vasat exportálni.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.76—45.49. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz lira 9.50—9.50 leva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.77—786.60, egyiptomi font 776.15—806.74, palesztinai font 759.62—789.55.

Határidő napló

NOVEMBER 25:

Bérelt gépjárművek tulajdonosai és birtolói eddig a napig tesznek jelentést a közellátási államtitkárságnak.

NOVEMBER 26:

Új és meghosszabbított lakbérleti szerződések illetékeztetésének határideje. Az illeték befizetésének elmulasztása az összeg háromszorosának megfelelő bírságot von maga után.

NOVEMBER 29:

A rádió megszervezéséről és működéséről szóló törvény végrehajtási utasításának hetvenhétedik szakasza értelmében mindazok, akik rádióvetélek zavarását előidézhető és előidéző készülékek birtokában vannak, tartoznak eddig a napig védőszerkezetet felszerelni, ellenkező esetben a törvény ötvenötödik szakaszában feltüntetett büntetésnek teszik ki magukat.

NOVEMBER 30:

A tizenhat kilógramnál súlyosabb nyers marhabőröknek a bőrközpontozó (ORAP) történő beszállítása.

Vasutasoknak és vasuti nyugdíjasoknak kiadott kedvezményes tűzifa szállítási bércek érvényüket veszítik.

Falusi birtokok és beépített telkek jövedelmi adóvallomásának benyújtása lejár.

Számlákra és kimutatásokra (borderou) használt április elseje óta forgalomból kivont repülőbélyegek utolsó napja.

50 és 100 leies ércpénz forgalmi értéke lejár. Ettől a naptól december 31-ig kincstári tartozás fizetésére elfogadják az érméket.

Gabonatermelőknek a bevetett területekre és a rajt szükségesletre vonatkozó nyilatkozat beadásának határideje.

Az idei és előző évek tengeritermesének, valamint kukoricalisztek a termelők részéről történő bejelentése.

MECANO BANAT

ING. M. A. VAIDA VOEVOD TULAJDONOS

Ford

Főképviselet Timisoara III., Str. Odobescu 18

Alkatrészek ■ Kellékek ■ Javítóműhely

Telefon
12 50

SPORTTESEMÉNYEK

Német-olasz-magyar összetett hármassviadal megvalósítását kezdeményezték a magyarok

Misángyi Ottó dr. javaslatára olyan tárgyalásokat folytatnak a magyarok a német és olasz sportszövetségekkel, hogy foglalják rendszerbe a különböző sportágakban történő találkozóikat. A javaslat nagyjából a következő:

A résztvevő három ország minden évben tíz nyári és három téli sportágban mérkőzzenek egymással.

Még pedig a következőkben történik a mérkőzés: atlétika, birkózás, cellovés, evezés, labdarúgás, ökölvívás, tenisz, torna, uszás, vívás, korcsolyázás, jégkorong és sí. A téli sportágak közül minden ország egyet-egyét rendez meg esztendőnként, a nyáriak közül Németország négyet, Olaszország és Magyarország három-háromat. Természetesen évenként felcserélnek az egyes országokban rendezendő sportágakat.

Mindegyik találkozás hármass mérkőzés lenne. Az egész versenyrendszer egy nagy egységet alkotna, amelyben az egyes sportágakban elért helyezési sorrendek összegezésével megállapítanák évenként a három ország sportjának végleges sorrendjét is. Biztos, hogy ez a rendszer olyan sportágaknak is juttatna a többiek népszerűségéből, amelyek eddig távolesetek a közönség érdeklődésétől.

A kitűnő ötlet nagyon tetszett Németországban is, bár a háborús viszonyok miatt a német vezetőknek agyályaik vannak.

Az olaszok előleg már hozzájárultak a tervhez. Sőt azon esetben, ha a németek úgy határoznának, hogy egyelőre nem vesznek részt a hármass viadalban, a viastudást Magyarország és Olaszország egymás között is megrendezik ebben a tizenhárom sportágban.

A Crisana C. F. R. egyéni versenye pompás eredményeket hozott és méltán érdemelte meg a nagy érdeklődést, mert a vasutasok az eddigi szokásoktól eltérően nem kevesebb, mint tízenként tiszteletdíjat osztottak ki a legjobbaknak. A sokszoros holtversenyt eldöntő rádobások után a sorrend a következőképpen alakult ki: 1. Párducz II (Met.) 25 fa, 2. Ponta (Met.) 25 fa, 3. Negreanu (Cris.) 23 fa, 4. Pasou Gh. (Ifr.) 22 fa, 5. Colonic (Cris.) 18 fa, 6. Petruta (Cris.) 18 fa, 7. Gergaru (Cris.) 18 fa, 10. Párducz III (Met.) 18 fa, 9. Lehmeniu (Cris.) 18 fa, 10. Orha (Cris.) 18 fa, 11. Popa (Cris.) 18 fa, 12. Coroiu (Cris.) 18 fa.

A Gutenberg egyéni és hatos csapatversenye szombaton és vasárnap nyer lebonnyolítást a Fortuna kettős versenypályáján. A gazdag díjazású verseny szombaton este 8 órakor kezdődik és vasárnap este 9 órakor a holtversenyeket eldöntő rádobásokkal zárul. Az egyéni verseny hat legjobbjára és a legtöbb fát elért hatos egyesületi csapat értékes tiszteletdíjazásban részesül.

Tekesport

A „PRIETENI-KUPA” DÖNTŐMÉRKÖZÉSEI

A Prieteni-kupamérkőzések utolsó fordulót benyújtják le Aradon vasárnap a Transilvania kettős versenypályáján és ezzel az augusztusban megindult, de félbeszakadt torna befejezést nyer. A Prieteni vasárnapi győzelme után most már egyedül áll veretienül az ötös mezőnyben, míg a többi négy egy-egy vereséget szenvedve, a döntőre igyekszik kvalifikálni magát. A vasárnapi mérkőzés időrendi beosztása a következő:

- A) Fortuna—Crisana 16 órakor.
- B) Infratirea—Macelari 17 órakor.
- C) A-győztes—B-győztes 18 órakor.
- D) Prieteni—C-győztes 19 órakor.

A D-mérkőzést csak akkor játsszák le, ha a Győztes a Fortuna vagy Infratirea lenne, mivel a Prieteni a torna folyamán úgy a Crisana, mint a Macelari ellen már győzött.

A VÖRÖS POKOL

Andrej Andrejovics Nobelov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HÍRLAP EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

82

Három nagy szabadságharc kísérlete, amelyeket egymásután indítottak meg Denikin, Kolcsák és Wrangel tábornokok, meghiusulása után remélni kezdtük, hogy a külföldön élő emigráns oroszok kívülről tudnak hathatós mozgalmat indítani az ország felszabadítására. A külföldi orosz katonai szervezetek vezérének, Kutjepov tábornoknak elrablásával, Moszkvába való hurcolásával és kivégzésével azonban ez a vágyunk és álmaink sem valósult meg.

Ezek után már csak abban kezdtünk bizni, hogy a szovjetkormány bukása akkor következhetik majd be, ha valamelyik külföldi hatalom megújja a kommunista okvetlenkedését és a népek közötti diktálni akarását és haddal vonul a vörös hadsereg ellen. Tudtuk, éreztük, hogy ennek egyszer be kell következnie, azonban nem győztük kívánni. Aki tudja, hogy a kommunista uralom alatt kicsoda lelki és testi kínokon, gyöttrődéseken és megaláztatásokon kellett keresztül mennünk, az bizonyosan megérti heves türelmetlenségünket.

Titkos szervezetünk bizalmas vezetőségi ülésén sokat törtük a fejünket azon, mit kellene csinálni, hogy a szovjetek bukását, esetleg a külső beavatkozást sietessük.

Az egyik ilyen bizalmas tanácskozáson valaki váratlanul kiadta a jelszót:

— Meg kell ölni Sztalint!

Megdöbentünk erre a javaslatra. Nem azért, mintha visszaretentünk volna annak végrehajtásától, hanem inkább azért, mert azt szinte lehetetlennek találtuk. Hiszen Sztalin olyan nagyon ózik, hogy lehetetlen a közelébe férközni és ellene merényletet elkövetni.

Hallgattunk, de a javaslattevő folytatta szavait: — Tudom, hogy nehéz, majdnem lehetetlen Sztalin megölése, de mégis meg kell próbálni. Sztalin a legnagyobb erőssége a kommunistaáknak és ha elvesztenék, nem igen tudnának más megfelelő embert a helyére állítani. Fejtelenség támadna a kommunis-

ta vezetők között és ezt könnyen felhasználhatnánk egy jobboldali forradalom céljaira. Akkor aztán bekövetkezhettek az, hogy valamely idegen hatalom akár hívásunkra, akár pedig magától segítségunkra jöjjön a rendcsinálásban.

Ehhalgattok.

Gondolkoztunk. Latolgattunk.

Ugy találtuk, hogy abban, amit Timotej Todorovics Zelenyin mondott. — Így hívták a javaslattevőt — van sok lehetőség és megfontolni való.

Sorra hozzászóltunk a kérdéshez és mindnyájan ezzel fejeztük be beszédünket:

A terv elfogadható. De kicsoda vállalkozik rá?

Egymásra néztünk. Nem voltunk gyáva, pipogya emberek, mindegyikünk más számos alkalommal nézett már szembe a halállal és sokan voltak köztünk olyanok, akik alkalmas helyen és időben revolverlikkel már elintézték kommunistaikat. Most azonban mégsem sietett senki jelentkezni. Elméletben ugyanis mindenki elfogadhatónak mondotta a tervet, keresztülvitelének sikere azonban nagyon kérdéses volt. Senkinek sem volt valami nagy kedve ahhoz, hogy esetleg hiába áldozza fel az életét.

Azzal mentünk széjjel, hogy a dolgon alaposan gondolkodunk és talán a jövő összejövetelig akad jelentkező.

A legközelebbi alkalommal aztán újból megvitattuk a tervet és ismét abban állapodtunk meg, hogy a dolog annivira kerkázatos, hogy arra nem sorsolunk ki senkit, hanem meemarádunk annál, hogy csak önkéntes ajánlkozó vállalkozzék rá.

Mély gondolatokba merültünk.

Percek múlva felállott Timotej Todorovics Zelenyin, a terv felvetője és bejelentette:

— Magam vállalkozom!

— Gondold meg, gondold meg, — szólott feléje a jóindulatu figyelmeztetés mindenfelől.

— Alaposan meggondoltam, — válaszolta szílán.

— És hogvan akarod a tervet végrehajtani? — tette fel a kérdést az értekezlet vezetője.

— Barátaim, azt még nem tudom. De kérlek, bizáttok rám, majd igyekszem valamit kieszelni.

Ebbe természetesen beleegyezünk. Zelenyin közölte még azt is, hogy a merénylet időpontjának megalkotását hagyjuk rá, de annak a reményének adott kifejezést, hogy két héten belül arra sor kerül.

Timotej Todorovics Zelenyin a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Isten!

Házasságkötés a labdarugópályán

Érdekes látványosságban volt része a szófiai sportközönségnek az FK 13 és Slavia csapatainak barátságos mérkőzése alkalmával. A két szófiai csapat játéka megkezdése előtt házassági menet vonult a játéktérre és papi segédlettel szabályos házasságkötési szertartás kezdődött a pályán. Az előzőleg még sem sejtő közönség nagy tetszéssel fogadta az ilyen formában ritka látványt, amelynek hőse az FK 13 egyik játékosa, Karludseff volt. A népszerű játékos, amikor örök hűséget esküdött ifjú mátkájának, akkor ezt a másik nagy szerelmének a színhelyén, a labdarugópályán óhajtotta megtenni.

Miután az esküvői szertartás véget ért, a nászmenet elvonult, de az újdonsült férj nélkül, mert az résztvevő egyesületének ezután következő mérkőzésén.

Szathirek minden'elől

Vasárnap Berlinben hármassviadal lesz a birkózásban, amelyen olasz és magyar versenyzők vesznek részt. A rendező Németország négy súlycsoportban állít ki négy versenyzőt a vendégekkel szemben. Az olasz színek képviselőit Galeati és Silvestri, a magyarokéban Kovács Gvula és Somorjai József tesznek eleget a német meghívásnak.

A svájci sporttotalizátor új nyereményesület állított fel, amennyiben 40.153 frankot fizettek ki. A nyertesek közül ketten egyenként 6.358 frankot kaptak a 12 helyes tippjükért.

Stockholmban vasárnap tartották az év első válogatott jégkorong mérkőzését, amelyen a svéd csapat 1:0 arányban legyőzte a vendég svájci válogatott együttest.

A vasárnapra tervezett budapesti nemzetközi tornászversenyen való részvételről a finn és az olasz szövetség lemondott. A németek azonban bejelentették, hogy úgy a férfi, mint a hölgyversenyzőkkel részt vesznek a versenyen, mely után a legjobbak meg Debrecenben, Baján és Pécsen tartanak bemutatkozókat.

A német labdarúgásban mintegy 15.000 játékos részt vesz a labdarugásban, akik közül a legtöbbnek 15—20 éves gyakorlatuk van a labdarugásban.

— Testvéreim, — mondotta, — Isten veletek! Lehetséges, hogy ebben az életben ez volt az utolsó együttléteink. Én most már nem jövök többé hozzátok és külön-külön sem érintkezem többet veletek. Minden időmet elfoglalja majd az előkészület. Meg aztán megfontolt előrelátásból is kerülni akarok benneteket. Akár sikerül a nagy tett, akár pedig nem, személyazonosságomat valószínűleg hamarosan megállapítják és akkor majd megindul a vizsgálat, hogy kik voltak a segítő társaim és kikkel tartottam fenn kapcsolatokat az utolsó időben. Tehát mindenképpen kimélni akarok benneteket. Ha én el is pusztulok, sorajánknak nem szabad még jobban ritkulni.

— Szóval, — vetette közbe valamelyikünk, — mostantól társalanyl, az emberi közösségből származó vetetlen akarsz élni?

Zelenyin nevetett.

— Dehogyan is, barátaim. Sőt nagyon is fogok keresni barátokat, akikkel feltűnően mutatkozom mindenfelé, akiknek a lakására eljárom és akiket talán sokra magamhoz hívok. Csak hogy ezek mind nem a mi körünkől fognak kikerülni.

— Hát kik lesznek azok mégis?

— Csupa elsőrendű kommunista, a kollektivizációs fanatikus hívei, akik élnek-halnak a szovjeturalomért.

— Mi a célok ezzel?

— Előszörban az, hogy elhárítsak magamról a készülő es ideje alatt minden gyamut és jobban tudjak Sztalin közelébe férközni, esetleg új cimboráimat is felhasználom ennek érdekében. Ezek nem fogják azt gondolni, hogy valamire készülök és azért bizalmuk és együgyűségüket a magam javára óhajtom fordítani. De van ennél sokkal nagyobb tervem is. Ha majd a merénylet után, akár sikerül ez, akár pedig nem, engem élve, vagy halva a körmeik közé kaparnának, sorra letartóztatják majd azokat, akikkel az utóbbi időben érintkeztem. Értitek most már, testvérek?

Persze, hogy most már értettük és világosan láttuk a szándékát. Ezt ravasszal eszelte ki. Azonnal lefogják majd a merénylet után azokat, akikkel érintkezett és hiába hivatkoznak majd azok elismert kommunista multjukra. Rájuk fogják majd, hogy együtt szőtték a merénylet tervét Zelenyinnel és a hőhértől nem menti meg őket a szovjet érdekében kifejtett előzetes munkásságuk.

(Folytatjuk)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés husz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő lei. Jeli ge és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt lei pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grosztrafik, Piata Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Piata Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colcoja trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Fényképész — retusórt — nőt, keres, perfekt tudással, bucarestii „Polyfoto” Str. Edgar Quinet 9, azonnali becépésre. Jó fizetés biztosítva. (2731)

Önálló villanyszerelő, aki belső szereléshez és motorokhoz ért, állandó munkára felvétetik. „Teba” Textilművek, Strada Samuil-Micu, Timisoara. (2751)

Műszerész-tanoncok felvételsnek. középiskolával. Móczár-irógépes, Timisoara I., Bratianu-tér 3. szám. Telefon: 28-69. sz. (3223)

Bejárónó, aki főzni is tud, azonnali felvétetik. Arad, Str. Rusu Sirianu 3. Ajtó 3. (4403/a)

Mindenes gyermekszertető szobalányt keresek szakácsnő mellé, jelentkezni csü török délután, Arad. Bulv. Carol 7. sz., I. emelet, jobbra. (4379)

Románul, magyarul és németül beszélő okleveles gyógyszerészt keresek állandó alkalmazásra. Voith-gyógyszár, Brasov. Str. Gen. T. Mosoiu 53. (3226)

Bejárónó keresek, aki fonni tud, előnyben. Arad, Str. Banul Maracinei 11/a. sz. (4404)

Ügyes kiszolgáló kerestetik, irodai gyakorlatl előnyben. Azonkívül levelező azonnal felvétetik. Braun, Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 10. (2772)

Fiatal fűszeresegédet keresünk, Negreanu Aurel si Comp. Timisoara I., Str. Bređiceanu 2. (2775)

Megbízható, ügyes kifutót keresünk. Negreanu Aurel si Comp. Timisoara I., Str. Bređiceanu 2. (2774)

Állást keres

Mostenkönnyvel rendelkező varrónó, etnikai román, állást keres. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4369)

Három nyelvet beszélő uriszabász, elsőrendű munkaerő, több évi gyakorlatl (mérték és konfekcióban perfekt), elhelyezkedne Brasovban, vagy Timisoarán. Leveleket „Szabász” jellegére Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (4405)

Üzemlakatos, vagy gépész állást keres. Cim a timisoarai kiadóban. (6234)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2 3 6 os vilamos megállójánál ::

Lakás

Modern, új butorozott szobát, esetleg üres lakást keresek Belvárosban, vagy ehhez közeli gyárvárosi részben. Cimeket „Elegancia” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (7000)

December 1-re vagy 15-re keresek modern butorozott, különbejáratú szobát, fürdőszobával Nem zónában. Cimeket „Fiatal házaspár” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6745)

Kellemes otthont nyújtó butorozott lakást keresek, egyedülálló, kizárólag keresztény, disztíngvált urinónéi. Cimeket „Hivatalnok” jellegére a timisoarai kiadóba kérem. (2770)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószoa, ebéd- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízónk részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75.

Varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálószoák, ebéd- és szalonbutorok, Thonet-székek olcsón eladó. Megvételre keressünk kombinált szobát, ebéd- és teljes lakásberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3197)

Tisztítóröngyöt veszek. Mecher, Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. (2725)

Villanymotor, 110 voltos, 0,8 PH, megvételre kerestetik. Ajánlatokat Móczár-irógépes, Timisoara I., Bratianu-tér 3. sz. telefon: 28-69. (3222)

Irógépeket, számológépeket használtat vesz, elad Móczár-irógépes. Timisoara I., telefon: 28-69. (3224)

Diófurniós hármás vagy kombinált szekrény és négy drb. párnázott szék megvételre kerestetik. Cimeket „Különleges” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6840)

Női fodrászszülethez keresek villanyviz-melegítőt, 15-25 literest és egy drb. hajszárítót, 110 voltost. Ugyanott egy borbélysegéd és insalány felvétetik. Ney Károly, Timisoara II., Str. Negruzzi 13. szám. (2757)

Jó állapotban levő szép kombinált szoba eladó. Megtekinthető délután 3-5 között. Cim a timisoarai kiadóban. (2644)

Butor eladó, félháló, fehér lányszobának is megfelel, garantált tiszta. Timisoara III., Bulev. Carol 11. Ajtó 9. (2758)

Varrógépet veszek és javítok, Sambura, Arad. Calea Banatului 12. (4394)

Sürgösen keresek női kabátot, feketét, vagy sötétké szinben, erősebb alakra. Márton, köszörüs. Timisoara I., Str. Ungureanu 2. (6400)

Üzletberendezés és egy gyermekágy eladó. Timisoara IV., Str. Fröbl 45. Apart. 34. szám. (6040)

Jó állapotban levő férfi és nő: kocsibunda eladó. Timisoara II., Str. Petre Tege 1. I. emelet, 6. (6801)

Barna csikóbunda, szürke báránypunda, 10-12 éves fiúnak való kabát eladó. Bli-dariu, Timisoara IV., Piata Küttl 2. sz. (2754)

Tisztítóröngyöt veszek. Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2716)

Vásároljon Zeiss Punctal-szemüveget, Reiner József optikai szaküzletében, Aradon, Str. Col. Pirici 3. (4360)

Ház eladó 1x2, 1x1 szép szobákkal, nagy kerttel és gazdasági udvarral, egy perc a villamostól, 450.000 leiert. Úta közeve és járdával. Timisoara V., Str. Horia 29. (2779)

Eladó három pár, jókarban levő férfiaszima és két pár bőr-lábszárvédő. Arad, Str. Costache Negri 11. szám. Apart. 1. (6983)

Frakköltöny, vadonatúj, eladó. Arad, Piata Plevnei 4. Ajtó 6. (4402)

Pianinót, márkásat, jókarban levőt, megvételre keresek. Cimeket az aradi kiadóba kérek, Str. Eminescu 8. (4406)

Valódi nagy keleti perzsaszőnyeg megvételre kerestetik. Timisoara I., Str. Bucuresti 6. (2767)

Női fekete-télikabát, prémel, 2500 leiert eladó. Timisoara V., Str. Capitan Damsescu 16. Ajtó 2. (2773)

300 öles telek eladó, vagy 50.000 lei kölcsönt keresek betáblázásra, törvényes kamattal. Érdeklődni Timisoara III. Piata Vasile Adamachi 5. Bachausvendéglo. (2771)

Wertheim-kassza megvételre kerestetik. Mecher Testvérek, Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. Telefon 15-42. (2771)

Jóforgalmu vendéglo, versenytekepályával, kiadó vagy eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4386)

Új, gyönyörű értékes ebédlo, uriszob. Still butor, antik szalon, csillárok, festmények, perzsák, zongora, márkás, 12 személyes kristály- és porcellánkészlet. Valódi perzsabunda, háromnegyedes perzsabunda. Fischoff, Timisoara. Reg. Mihai 6. I. em. Ap. 7. (3210)

Új fekete férfiföltöny eladó. Timisoara IV., Str. Mircea Voda 11. sz. I. em. 13. (2778)

**HÁZAK
FÜLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK**

**minden árfokozatban
HATSZEK UGNÖKSÉG**
Arad Bul Carol 17 (volt 46)
telefon 16-95

Különléle

Figyelem! valaforok azoman tessentast a legolcsobb napiaron, nagyban és kicsinyben libaszir és hájat, libahusokat, libamáját és tepertőt, valamint mellet és combot füstölve. A. Willemsz, Timisoara I., Str. Gheorghe Lazar 1. és IV., Strada I. Bratianu 7. (2766)

ELVESZTETTEM katonai dívretemet Rusu Liubomir névre. Ezenkívül elveszett egy sárga keztyűm is. A megtaláló adja le a „Dacia” napilap szerkesztőségében. (2780)

E hó 17-én délután rövid, szörmével bélelt télikabátomat elnézésből előszobámból elvitték. Aki visszahozza, jutalomban részesül. Dr. Schulhof, Timisoara IV., Piata Dragalina 15. (2780)

Malomtulajdonosok figyelmébe! A malomipar minden ágában teljes képzéssel bíró szakember, aki egy 3 gogos vám- és kereskedelmi malomnak előbb 10 évig üzletvezető főmolnárnja, utóbb 22 évig, ugyanazon malomnak, egy technikai, mint kereskedelmi részét, mint társtulajdonos önállóan és egyedül vezette, azonnali belépésre, képzettségének megfelelő alkalmazást keres. Készít őrleési diagramokat. Hibásan működő malmot rendbehoz. Ingatlan-garanciával rendelkezik. Hadmentes. Beszéli románul és magyarul. Végleges fizetését egy havi próbaidő elteltével kéri megállapítani. Cimeket „Önálló” jellegére Rudolf Mosse hirdetőirodába Arad, Str. Eminescu 8. kéri. (4407)

Társulnék

aktív közreműködéssel, tőkével megfelelő üzletbe, vagy kisebb vállalatba. Minden információt kibíró egyének, vagy cégek irjanak „Kontabilis vállalkozás” jellegére Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8.

Nádszékbe befón és kosárfonást olcsón vállal egy vak. Timisoara II., Str. Delavranca 28. (6530)

A párisi grafológusnő megmond Önnek mindent, ami Önt érdekli. Timisoara II., Str. I. Klein 29. (2531)

Töltőtollakat irodagépeket szakszerűen javít Móczár L. szakmúszerezs, Bratianu-tér 3. Timisoara, telefon: 28-69. sz. (3225)

Elveszett egy 4-5 hónapos fokszí, fekete-fehér foltokkal. Megtalálójá illő jutalom ellenében értesitse Arad 14-65. sz. telefont, vagy juttassa el Str. A. Muresanu 9. szám alá. (4396/a)

Jömeneteli vendéglo kiadó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4383)

Pénzes társ kerestetik rentabilis vállalatba. Esetleg eladó. Record, Timisoara I., Str. Ungureanu 14. Bővebbet 11-1 között. (6045)

Elcsereendő belvárosi komfortos négyszobás magánház kerttel, hasonló kettő, vagy háromlakásos házzal, megfelelő ráfizetéssel. Megbízott Banciu Rudolf, Arad, Str. Ghiba Birta 40. (4401)

Fűszerüzlet nagy vevőkörzetben és vendéglohelyiség kiadó. Cim az aradi kiadóban, Str. Eminescu 8. (4400)

Elveszett Simoncsics Zsigmond névre szóló személyazonossági igazolvány, becsületesen megtaláló 500 lei jutalomban részesül. Arad, Str. Desseanu 10. szám. (4397)

Müstoppolás; Molyrágott, kiégett, bezsakadt, kikopott ruháit szakszerűen, legelőkéletesebben beszóvi müstoppolással, Kelemen Imre, Timisoara I., Str. Bređiceanu 4. I. em. 7. (2760)

Üzlethelyiség azonnali kiadó. Timisoara I., Str. Napoleon 2. (2776)

PÁLYAZAT TANITÓI ÁLLÁSRA.

A fibisi római katolikus magyar iskolaszék pályázatot hirdet egy tanerős osztatlan iskolához. Okleveles tanítók vagy tanítónők pályázatukat Parohia Róm. Cat. Masloc, Timis-Torontal cimre, november hó 30-ig küldjék be. Tanító díja az állami szabályzat szerint.